

پنجشنبه 29 مرداد 1394 - 5 ذی القعدة 1436 - 20 آگوست 2015

درگذشت میرزا رضا کلهر، نامدارترین خوشنویس دوره قاجاریه...

* 29 مرداد در گذر تاریخ

* درگذشت میرزا رضا کلهر، نامدارترین خوشنویس دوره قاجاریه (1271ش)
اشاره:

میرزا رضا کلهر فرزند رحیم بیک، در سال 1245 هجری قمری، در منطقه کلهر کرمانشاه به دنیا آمد. در آغاز جوانی به مقتضای ایلی به سواری و تیراندازی متمایل گشت، اما بعد ها به خوشنویسی روی آورد و به تهران رهسپار شد و نزد «میرزا محمد خوانساری» تعلیم خط گرفت. کلهر به سرعت از استادش پیشی گرفت و ناگزیر خطوط به جا مانده از میر عماد را سرمشق قرار داد. وقتی که آوازه او در افواه مردم پیچید، ناصرالدین شاه قاجار او را دعوت نمود و مدتی به شاگردی نزد کلهر مشق خط نمود. علاقه شاه به وی هیچگاه باعث نگردید به درآمد دربار متکی گردد و با حقوق اندکی که از راه کتابت دریافت می داشت روزگار گذراند، تا سرانجام در سال 1310 هجری، قمری بر اثر بیماری وبا درگذشت.

* آغاز دوره پنجم مشروطه
و دوران سیاه دیکتاتوری شاه
و سلطه آمریکا (1332 ق)
اشاره:

به دنبال کودتای آمریکایی 28 مرداد 1332 و متلاشی شدن نهضت ملی و حضور بلامنازع آمریکا در ایران، دوره پنجم مشروطه همراه با دوران سیاه دیکتاتوری محمدرضا شاه و سلطه آمریکا در ایران آغاز شد. رژیم شاه و استعمار آمریکا در پی رسیدن به آرامش داخلی و امنیت مورد نظر در سطح منطقه، آخرین نفس های حق خواه و معترض آیت الله کاشانی را با دستگیری ایشان بریدند و فدائیان اسلام را که با تفکر و خطمشی اسلامی، علیه اقدامات رژیم به فعالیت مسلحانه دست زده بودند، اعدام و تشکیلات جوان آنان را متلاشی کردند. رژیم شاه برای حفظ موقعیت خود و سرکوب جنبش های مردمی و قیام ملت، با کمک مستشاران آمریکایی، دست به تشکیل سازمان مخوف و جهنمی ساواک زد و دست آن را در انجام هر جنایتی باز گذاشت. از سال 1332، یک بار دیگر قدرت استبداد و سلطه استعمار، موجب شکل گیری دیکتاتوری پهلوی گردید. این دوره سیاه که دومین دوره دیکتاتوری دودمان پهلوی است تا سال 1357 به مدت 25 سال ادامه یافت و در نهایت با فراگیر شدن نهضت اسلامی ایران به رهبری امام خمینی (ره)، متلاشی شد.

* تغییر نام پیمان بغداد
به سازمان پیمان مرکزی،
موسوم به «سنتو» (1338ش)
اشاره:

سازمان پیمان مرکزی موسوم به سنتو که با شرکت ایران، ترکیه، پاکستان و انگلیس تشکیل شده بود، در این روز، جایگزین پیمان بغداد گردید. اگرچه آمریکا رسماً عضو پیمان سنتو نبود و به عنوان ناظر در جلسات آن شرکت می کرد، اما عملاً در تمامی تصمیمات این پیمان دخالت و نقش مؤثر داشت. در واقع، پیمان سنتو، حلقه مرکزی سیستم نظامی غرب علیه شوروی سابق بود و پیمان های ناتو در غرب و سیتو در خاور دور را به یکدیگر متصل می کرد. این پیمان پس از پیروزی انقلاب اسلامی و خروج ایران در سال 1357 ش به حالت تعلیق درآمد و عملاً منحل شد.

* در ساعت 22/30، مراسمی در تهران با حضور جمعیتی حدود 10 هزار نفر و سخنرانی آقایان محمد جواد باهنر و شیخ محمد مفتاح در مسجد قبا بر گزار شد. (1357ش)
اشاره:

در این مراسم تعدادی اعلامیه درباره حوادث شهرهای اصفهان و شیراز و همچنین اعلامیه ای دستنویس درباره آتش سوزی سینما رکس آبادان در میان جمعیت توزیع شد.

* مجلس شورای ملی، برقراری حکومت نظامی در اصفهان را برای مدت یک ماه به تصویب رساند (1357ش)

* از ساعت 12/45 الی 13/40، مراسمی در تهران با حضور حدود 80 نفر و سخنرانی درباره به آتش کشیدن سینما رکس آبادان در مسجد حضرت عباس واقع در خیابان خاوران برگزار شد (1357ش)

* اعلام آمریکا مبنی بر
اشتباه در حمله به هواپیمای
مسافربری ایران (1367)
اشاره:

پس از گذشت حدود 45 روز از سرنگونی هواپیمای مسافربری ایران توسط نظامیان متجاوز آمریکایی در خلیج فارس و کشته شدن 298 نفر از سرنشینان آن، دولت آمریکا در حالی این حمله را اشتباه خواند که پیش از آن به فرمانده ناو مهاجم آمریکایی مدال شجاعت و لیاقت اعطاء کرده بود.

* افتتاح شبکه استانی سیما
در اصفهان (1375 ش)

* رحلت محمدحسین بهجتی؛ شاعر و روحانی فرزانه (1386ش)
اشاره:

حاج شیخ محمدحسین بهجتی اردکانی (شفق) در سال ۱۳۱۴ش چشم به جهان گشود. وی از سن هفت سالگی، فراگیری علم و دانش را در مکتب‌های آن زمان شروع کرد و در سال ۱۳۳۱ش به تشویق ملامحمد حائری به قم رفت و در مدرسه خان آیت‌الله العظمی بروجردی - و فیضیه و حجتیه سکنی گزید. شیخ محمدحسین بهجتی همزمان با این دروس، تاریخ و حدیث و زبان انگلیسی را تا حدودی فرا گرفت. این عالم گران قدر یزدی با بزرگانی چون آیت‌الله هاشمی رفسنجانی، مسعودی خمینی و مقام معظم رهبری حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای هم‌درس و هم‌مباحثه بود. وی همچنین از شاگردان حضرت امام خمینی (ره) و حضرت آیت‌الله سیدروح‌الله خاتمی و اولین شاعر شعر انقلاب اسلامی - متخلص به شفق - بود که پس از سال‌ها تلاش علمی در حوزه علمیه قم و امامت جماعت مسجدالرسول - مسجد اردکانی‌ها - در تهران، انجام امور فرهنگی در بخش انتشارات سپاه و تدریس فارسی و عربی به دعوت آیت‌الله مصباح یزدی در شهر مقدس قم؛ پس از تصدی مسئولیت نمایندگی امام (ره) و امامت جمعه یزد، توسط مرحوم آیت‌الله خاتمی به امامت جمعه اردکان منصوب شد. شیخ محمدحسین بهجتی، سراینده یکی از اشعار معروفی که همه بچه‌ها از دوران دبستان آن را به یاد دارند، با مطلع «هرچه که بیند دیده خدایش آفریده...» سرانجام در شامگاه دوشنبه بیست و نهم مردادماه سال ۱۳۸۶ هجری شمسی در سن ۷۳ سالگی پس از سال‌ها بیماری مزمن قلبی دار فانی را وداع گفت و به دیار باقی شتافت.

* 5 ذی القعدة در گذر تاریخ

* تجدید بنای خانه کعبه توسط «خلیل الرحمن حضرت ابراهیم(ع)» به امر پروردگار
اشاره:

خانه کعبه نخستین پرستشگاه خدا بود که در زمان حضرت آدم - علیه السلام - توسط او ساخته شد بعداً طوفان نوح باعث شد که ساختمان این خانه ویران شده و در ظاهر محو گردید، اما ابراهیم خلیل می‌دانست که مکان خانه کعبه در سرزمین مکه قرار دارد و بر همین اساس، به فرمان خدا، همت کرد که دیگر بار این خانه، ساخته شود.

* وفات «سیدبن طاووس» عالم و محدث عالیقدر شیعه (664 ق)
اشاره:

رضی الدین سید علی بن موسی بن جعفر معروف به سید بن طاووس در سال 589 ق در شهر حله در عراق به دنیا آمد. وی در ابتدا از محضر پدر دانشمند خود، سعدالدین ابوالبراهیم ونیز جد بزرگوارش ورام ابن ابی فراس استفاده کرد و بعدها از افادات دیگر بزرگان حله، بهره‌ی وافیه بُرد. شهره‌ی سید به زودی در سراسر عراق پیچید و او پس از مدتی راهی بغداد گردید. سید در

مدت پانزده سالی که در پایتخت بود، بارهابه قضاوت، وزارت و دیگر امور دولتی فرا خوانده شده بود که هر بار به طریقی آن مشاغل را نمی‌پذیرفت. سال‌های پایانی عمر شریف سید در زادگاهش سپری شد و به تدریس و تألیف پرداخت. او از دانشمندان پر کار مسلمان به شمار می‌رفت، چنانکه آثار متنوعی در علم کلام، اخلاق، فقه، حدیث از او به جای مانده است. یکی از تألیفات مهم

این طاووس به نام **الْهُوف**، درباره‌ی وقایع روز عاشورا است که از کتب معتبر تاریخ اسلام به شمار می‌رود. کتاب مهم دیگر او

الملاحِمُ و الفِتْنُ فی ظهور آثار الحُجَّة نام دارد که در مورد رویدادهای قبل و هنگام ظهور حضرت مهدی (عج) است. سیدبن طاووس، شاگردان فاضلی پرورش داد که پدر علامه حلی و علامه حلی از آن جمله‌اند. در اواخر عمر سیدبن طاووس و حضور او در بغداد، این شهر در محاصره‌ی لشکریان متوحش مغول قرار گرفت. هلاکوخان مغول در این هنگام سید را فراخوانده، امان نامه‌ای برای او و یارانش صادر کرد. سید که در پی راهی برای بیرون بُردن مؤمنان از پایتخت بود، هزار تن را گرد آورده، با حمایت سربازان هلاکوخان، آنان را به حِلّه رساند. پس از آن بار دیگر به بغداد بازگشت تا شاید مؤمنی را از دردی برهاند یا بی‌گناهی را از کیفر رهایی بخشد. سرانجام سید بن طاووس، سرور فقیهان عراق در 5 ذی‌قعدة سال 664 ق دعوت حق را لبیک گفت و به دیدار معبود شتافت. سید قبلاً کفن خود را تهیه کرد و آن را در حج بیت الله الحرام، لباس احرام خود قرار داد. همچنین آن کفن را در کعبه‌ی معظمه و روضات مطهره‌ی پیامبر اکرم (ص) و ائمه‌ی بقیع (ع) و عراق متبرک کرد و آن را وسیله‌ی شفاعت آن بزرگواران قرار داده بود. وفات سید بن طاووس در 75 سالگی در بغداد روی داد و بدن وی را به نجف اشرف منتقل کرده، به خاک سپردند.

* درگذشت «ابن هشام» فقیه و نحوی بزرگ عرب (761 ق)
اشاره:

ابومحمد عبدالله بن یوسف بن عبدالله ملقب به جمال الدین و مشهور به ابن هشام و علامه، از بزرگان و دانشمندان نامدار نحو و ادبیات

قرن هشتم هجری در ذی‌القعدة سال 708 ق در قاهره به دنیا آمد. وی از شاگردان تاج الدین تبریزی و عبداللطیف بن مُرحل بوده و درکثرت احاطه بر بسیاری از قواعد و تحقیقات وسیع و مباحث دقیق، مشهور و محل مراجعه‌ی جمع زیادی از طلاب و افاضل بوده است. ابن هشام در ابتدا شافعی مذهب بوده و سپس حنبلی را برمی‌گزیند. ابن هشام به زودی در نحو شهرتی عظیم به دست آورد و سرآمد همگان شد. او حتی بر استادانش برتری یافت و آثارش در فراسوی مرزهای مصر و شام به دست دانش‌پژوهان و اندیشمندان افتاد. معروف‌ترین کتاب ابن هشام **مُغْنِی اللیب** می‌باشد. این کتاب از همان آغاز مورد توجه بسیار علماء قرار گرفت و هم اکنون نیز پس از گذشت قرن‌ها، همچنان در زمره‌ی کتاب‌های درسی مدارس علمیه است. همچنین کتاب

التذکره، الجامعُ الصغیر و قطرالندی نیز از جمله آثار اوست. وفات این عالم و محدث شهیر در 53 سالگی در مصر واقع گردید.

* 20 آگوست در گذر تاریخ

* درگذشت «خورشید جی کاما» ایران شناس هندی (1909م)

* مرگ «ویلفردو پارتو» فیلسوف برجسته ایتالیایی (1923م)

* مرگ «رومن رولان» نویسنده و ادیب معروف فرانسوی (1944م)

* تهاجم ارتش پیمان ورشو به چکسلواکی و اشغال کشور (1968م)

* روز استقلال «استونی» از اتحاد جماهیر شوروی سابق (1991م)

* روز ملی «مجارستان» درگذشت اریک نویچ از نویسندگان بزرگ آلمانی (2013م)